

- Complimenten dat begroting voldoet aan kader VJN. Stijging belastingopbrengst blijft 5,6%.

Er blijft ruimte voor nieuwe bestuursperiode in reserves voor nieuw beleid. Ook complimenten voor het begrotingsproces. Met de steeds wisselende uitzonderlijke externe omstandigheden is dat best een uitdaging geweest. En, ook waardering voor nieuwe begrotingsopzet en fijn dat de termen dynamische opgaven en reguliere taken verduidelijkt zijn. We moeten dat samen blijven bewaken.

- Deze begroting vertaalt zich in belastingtarieven voor 2023 die matig stijgen. Matig tegen het licht van de forse inflatie. En vergeleken met andere waterschappen zoals de Unie van Waterschappen liet zin in een inventarisatie. Wat blijft schuren voor Water Natuurlijk is dat burgers door de ontwikkeling van de WOZ waarde naar verhouding meer meer gaan betalen dan andere categorieën. Daarom vindt Water Natuurlijk dat het belastingstelsel op dit punt moet worden aangepast. Dat ligt op de landelijke tafel.
- **In maart zijn er verkiezingen.** Deze begroting is de 4e en laatste van deze bestuursperiode. We hebben met elkaar in deze periode strategische lijnen uitgezet en verankerd in het WBP. Dat is ook noodzakelijk. Want hoewel er vele onzekerheden in onze omgeving zijn. Er is één zekerheid: de opgaven hebben niets aan urgentie ingeboet, integendeel.
 - Gemiddeld is Nederland warmer dan in 1900, maar het is gemiddeld ook natter en zonniger. Dat heeft grote gevolgen voor de waterhuishouding.
 - Klimaat/water staan duidelijk op de politieke agenda's: Europees, landelijk en provinciaal. Kenmerkende punten daarbij: meer regie vanuit het rijk, veel middelen beschikbaar, Provincies hebben een centrale rol bij uitwerking in gebiedsprocessen.

Het waterschapswerk is relevanter dan ooit. Daarbij geldt

- WN wil kosten en problemen niet afwentelen (naar toekomstige generaties, naar omgeving, naar publieke domein)
- water en bodem zijn nu leidend in de ruimtelijke ordening.

We houden nu ook vast aan de ambities uit het WBP, daar is WN trots op. Om wat voorbeelden te noemen die deze bestuursperiode opgepakt zijn:

- Stroomopwaarts werken, oftewel voorbereiden op de toekomst en pro-actieve samenwerking heeft handen en voeten gekregen
- Extra inspanningen op de zuiveringen voor gezond oppervlaktewater.
- Zuiveringsvisie 2050 vastgesteld
- Streven naar sluiten van regionale water- en grondstofkringlopen
- Kiezen voor duurzaamheid in alle aspecten van ons werk
- Zicht krijgen op en strategieën voor ontwikkeling van een robuust toekomstbestendig watersysteem ivm klimaatverandering
- Streven tot remmen bodemdaling en uitstoot broeikasgassen in het veenweidegebied

Ik ben vast niet compleet en het is nog lang niet af, en er kan en wellicht ook moet, nog veel meer. Maar hierover hebben we wel met elkaar richting gegeven en besluiten genomen.

- Deze begroting geeft ook aan dat HDSR een rol kan en wil blijven spelen in de verschillende maatschappelijke opgaven. Dat HDSR daarom wil opereren in netwerken en de samenwerking met verschillende partners zoekt. Het is een strategische keuze om te investeren in relaties omdat we daarmee vertrouwen en begrip opbouwen. WN wil belang hiervan onderstrepen, alleen dan kun je stroomopwaarts impact hebben. Dan kan onze waterkennis, onze gebiedskennis nuttig ingezet worden. Terecht sluit de inleiding af met: 'Het waterschap zal vroeg in het proces moeten aangeven wat de kaders, de eisen en wensen zijn vanuit het waterbeheer en voorstellen inbrengen die daarbij passen'. Dan kan HDSR bijdragen aan oplossingen van maatschappelijke vraagstukken in ons gebied: de bouwopgave in deze regio, de provinciale uitwerkingen van het Nationaal programma Landelijk Gebied, de noodzakelijke ambities op het gebied van klimaat en biodiversiteit en verdere verduurzaming van de landbouw.
- Een goed voorbeeld van kennis ontwikkelen en inbrengen is het principe van Water en Bodem sturend maken. Recent hadden we de thema avond 'Water en klimaat in verstedelijkingsopgaven'. Daar werd de geschiktheidskaart woon-werklocaties en de actualisatie Waterpraatkaart HDSR gepresenteerd. Daarmee werd het abstracte principe zoals vastgelegd door het Rijk en binnenkort nader uitgewerkt in zogenaamde rijksbrieven, vertaald naar ons werk. Daarmee kunnen we de gesprekken op allerlei niveaus: bestuurlijk, ambtelijk, politiek, branche organisaties en noem maar op. Dit ondersteunt het gebiedsgericht werken. Vanuit het waterperspectief kunnen en moeten we actief naar buiten treden naar mede overheden en in alle fasen van plannenmakerij. De consequenties van keuzen duidelijk maken. WN kijkt uit naar de themabijeenkomst 7 december waar we het zullen hebben over water en klimaat in het landelijk gebied.

En uiteraard willen we dit jaarplan, deze begroting steunen.

Tot slot

Ik had het al even over de verkiezing komende maart. In de voorbereiding heeft WN een verzoek geïnspireerd door onze burens Vallei en Veluwe. Daar wordt per politieke groepering een bedrag beschikbaar gesteld ter dekking van de campagnekosten. Vooruitlopend op de landelijke regeling per 2024. Het is een belangrijk moment in de democratie en het draagt bij aan de bekendheid en zichtbaarheid van het waterschapswerk. Om zo voor de deelnemende partijen een zo gelijk mogelijk speelveld te maken. WN is van mening dat het goed zou zijn als ook HDSR politieke groeperingen die deelnemen aan de verkiezingen in beperkte mate financieel ondersteunt bij het voeren van de campagne. Daar willen we een motie voor indienen. Ik lees dictum voor